

НАУКОВА ХРОНІКА

<http://doi.org/10.17721/2524-048X.2017.06.139-147>

Олег Машевський,

доктор історичних наук, професор,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СЕМІНАР «ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ НАПРЯМІВ: ЄВРОПЕЙСЬКІ СТУДІЇ ТА АМЕРИКАНІСТИКА»

17 травня 2017 року в стінах історичного факультету було проведено міжнародний науково-методичний семінар «Проблеми дослідження та викладання міждисциплінарних напрямів: європейські студії та американістика». Організатори семінару: кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн, науково-дослідна частина історичного факультету, громадська організація «Українська асоціація американістики».

Завідувач кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн професор Олег Машевський у вступному слові наголосив на тому, що на історичному факультеті вже два роки як відкрито освітню програму «Американістика та європейські студії». Конкурс абітурієнтів неї є одним з найвищих в українських університетах. Поряд з освітньою складовою вищезгаданого напрямку на факультеті, передусім кафедрі нової та новітньої історії зарубіжних країн, активно розвиваються дослідження історії країн Америки та Західної Європи ХХ – ХХІ ст. У 2015–2016 роках на базі кафедри було засновано фахові наукові журнали «Європейські історичні студії» (електронне видання) та «Американська історія та політика» (друковане видання). У цей період успішно відбулася низка міжнародних наукових заходів. Значний резонанс у наукових колах мало проведення у березні 2016 р. на базі кафедри нової та новітньої

історії зарубіжних країн історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка міжнародної наукової конференції «Україна і США: досвід та перспективи співпраці (присвяченої пам'яті професора Б. М. Гончара)», а також проведення у грудні 2016 року науково-методичного семінару «Президентські вибори в США: наслідки для України та світу».

Викладачами кафедри було створено громадську організацію «Українська асоціація американістики» на чолі з доцентом Макаром Тараном за допомогою якої вдалося залучити спонсорські кошти на видавничу діяльність та проведення відповідних наукових заходів на факультеті.

Декан історичного факультету професор Іван Патриляк у своєму вітальному слові зазначив, що зараз, зважаючи на значні напрацювання у дослідженні та викладанні американістики та європейських студій на історичному факультеті, є потреба обговорення, осмислення, узагальнення цього доробку та визначення завдань, перспектив розвитку цих напрямків. Саме задля цього з ініціативи та зусиллями кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн, науково-дослідної частини історичного факультету, громадської організації «Українська асоціація американістики» проводиться нинішній науково-методичний семінар.

До слова був запрошений професор Франческо Альберті (Університет Тренто, Італія), який в цей період проводив лекторій на факультеті. Професор Ф. Альберті у своєму виступі «Hybrid Warfare: New Strategy of Hegemony» проаналізував нові загрози, які постали перед країнами Заходу внаслідок гібридної війни Російської Федерації проти України та відповідної пропагандистської компанії Росії у країнах Європи та Америки. Доповідач звернув увагу на причини, передумови та витоки гібридних війн, а також основні підходи для їхнього дослідження й протидії цьому новому виду агресії.

Виступи викладачів кафедри, чільних науковців НАН України, співробітників провідних українських університетів містили практичні поради

як можна удосконалити систему викладання та організації наукової роботи, щоб наблизитись до світових стандартів. Доповідачі послуговувалися своїм міжнародним досвідом та побажаннями студентів, за результатами анкетування проведеного напередодні. Модератор заходу доцент Наталія Городня акцентувала увагу на необхідності поглибленої мовної підготовки студентів історичного факультету та читання лекційних курсів англійською мовою, передусім для студентів освітньої програми «американістика та європейські студії». Доцент Олександр Іванов проаналізував систему історичної освіти ФРН та розповів про власний досвід міжнародного стажування та співпраці з німецькими колегами.

Важливим моментом є також те, що до участі в обговоренні запросили студентів та аспірантів, які мали можливість висловити свою думку з приводу запропонованих тем. Аспірант Єгор Брайлян та студент Михайло Бойко (кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн) розповіли про своє стажування в університеті м. Констанц (Німеччина) та загалом можливості академічних обмінів для студентів та аспірантів історичного факультету.

Виступаючі відповіли на запитання учасників семінару. Відбулося жваве обговорення актуальних проблем американістики та європейських студій. Загальні тенденції та проблеми, які було виокремлено шляхом дискусії це: необхідність покращення рівня викладання іноземних мов, викладання низки курсів англійською мовою, впровадження міждисциплінарних курсів.

У межах семінару відбулася презентація наукового збірника «АЗЕРБАЙДЖАН Й УКРАЇНА: НА ПЕРЕХРЕСТЯХ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ» (Ніжин, 2017, 235 с.), під час якої виступили упорядники доцент Олег Купчик, доцент Любов Шпаковська, науковці НАН України, представники азербайджанської діаспори в Україні.

Під час виступу доцент О. Р. Купчик розповів, що публікація постала як результат міжнародної наукової конференції, яка пройшла на історичному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка 5

червня 2015 року. Її ініціював Надзвичайний і Повноважний Посол Азербайджанської Республіки в Україні в 2010–2015 рр. п. Ейнулла Мадатлі. Конференція пройшла за міжнародної участі Інституту історії імені А. Бакіханова НАН Азербайджану. Захід відбувся за фінансової підтримки Посольства Азербайджанської Республіки в Україні. Водночас доцент Олег Купчик повідомив, що збірник містить статті, присвячені дослідженню азербайджанськими й українськими ученими історії Азербайджану, політичних, соціально-економічних, культурних і духовних аспектів азербайджансько-українських відносин від найдавніших часів до сьогодення.

У своєму виступі к.і.н. Любов Шпаковська зазначила, що презентація збірника не випадково відбувається в рамках «європейських студій». Зауважила, що Азербайджан завжди позиціонував себе європейською країною. Тому закономірно, що саме у цій країні, й на високому рівні, пройшли пісенний конкурс «Євробачення» (2012 р.), пан'європейське міжнародне спортивне змагання «Європейські ігри» (2015 р.).

Під час презентації виступили також представники азербайджанської діаспори. Серед них кандидат історичних наук, доцент Національного університету «Києво-Могилянська академія» Фергад Туранли. Він є автором однієї із публікацій в науковому збірнику. Учений переконаний, що розвиток між двома державами наукових й освітніх відносин стане запорукою їх успішної політико-економічної співпраці.

У свою чергу, інший представник азербайджанської діаспори, член Національної спілки журналістів України, Алі Даміров розповів, що це вже не перша книга про Азербайджан, яка з'явилась за участі доц. О. Р. Купчика. До цього вийшли у світ книги про студентів-азербайджанців в Україні на початку ХХ ст., дипломатичні відносини між Україною та Азербайджаном. Він також наголосив, що Азербайджан і Україна мають схожі проблеми, зокрема, порушення територіальної цілісності й суверенітету, окупація частини території. Тому спільне вироблення «алгоритму» розв'язання актуальних для

Азербайджану й України проблем, на думку журналіста, допоможе поновити мир на українській й азербайджанській землі, а також територіальну цілісність обох держав.

На завершення презентації доцент Олег Купчик зауважив про сторінки спільної азербайджансько-української історії, які ще потребують подальших наукових досліджень. Вони можуть бути викладені у запланованій на 2018 р. конференції, присвяченій 100-річчю проголошення АДР.

Oleg Mashevskiy,

Ph.D (history), Professor,

Taras Shevchenko National University of Kyiv

**THE SCIENTIFIC AND METHODIC SEMINAR «MULTIDISCIPLINARY
ENDEAVOUR STUDY AND RESEARCH ISSUES:
EUROPEAN AND AMERICAN STUDIES»**

On the 17th of May, 2017, an international scientific and methodic seminar “Multidisciplinary Endeavour Study and Research Issues: European and American Studies” took place at the History Faculty. The event has been organized by the Modern and Contemporary History Department, the Scientific and Research Department of the History faculty and by the public organization “The Ukrainian Association for American Studies“.

In his welcoming speech, Oleh Mashevskiy, the head of the Modern and Contemporary History Department, emphasized the existence of the European and American studies within the framework of the History Faculty program for the last two years. The competition for entering this program now is one of the highest among the Ukrainian universities. Together with the studying element, the research of West European and American History of the XXth – XXIst centuries takes place on the History Faculty, in particular – on the Modern and Contemporary History

Department. The specialized almanacs were founded on the basis of the Department in 2015 – 2016: “The European Historic Studies” (electronic) and “The American History and Politics” (printed). In this time, a number of international scientific events took place. Thus, a scientific conference “Ukraine and the USA: The Experience and Cooperation Prospects (in memory of Professor Borys Honchar)” organized by the Modern and Contemporary History Department in March 2016 drew a wide response. So was the scientific and research seminar “The American Presidential Elections: The Consequences for Ukraine and the World” held in December 2016.

The public organization “The Ukrainian Association for American Studies” founded by the professors of the Department and lead by A.C. Makar Taran contributed to raising funds for publishing activities and holding respective events on the faculty.

In his welcoming speech, Ivan Patrylyak, dean of the History Faculty underlined that given the massive insights in studying and researching of the European and American studies on the History Faculty it is highly desirable to discuss, comprehend and generalize the former and to shape the tasks and prospects of these studies. To this end, an international scientific and methodic seminar “Multidisciplinary Endeavour Study and Research Issues: European and American Studies” organized by the Modern and Contemporary History Department, the Scientific and Research Department of the History faculty and by the public organization “The Ukrainian Association for American Studies” has been held.

Professor Francesco Alberti from the University of Trento, Italy, who was holding a series of lectures in the University in the same time, took the floor. In his speech, “Hybrid Warfare: New Strategy of Hegemony”, he analyzed the new menaces arose before the European countries as a result of the hybrid warfare of Russia against Ukraine and of the massive Russian propaganda within the European states and the USA. The professor urged upon the reasons, background and origins of

the hybrid warfare, as well as the basic approaches to their resolving and investigating.

The speeches delivered by the professors of the faculty, the distinguished scholars of the National Academy of Ukraine and the research fellows representing prominent Ukrainian universities included some operational pieces of advice to improve the system of education and research work to be up to the latest world standards. Nataliya Gorodnya, the moderator of the event, underlined the importance of deepening the language studying by the students of the History Faculty and that of lecturing in English, *prima facie* for the students educated within the framework of the program “The European and American Studies”. Oleksandr Ivanov analyzed the system of the historic studies in Germany and delivered his own experience of the international probation and cooperation with the German professors.

Engaging students and graduate students and their expressing the viewpoints on the issue has as well been important for the event to succeed. Graduate student Ehor Brailian and Master Student Mykhaylo Boyko from the Modern and Contemporary History Department reported their experience of internship in the University of Konstanz and told about the opportunities of the international academic exchanges for the students and graduate students of the History Faculty.

The speakers replied to the questions asked by the members of the discussion. A fruitful discussion of the current issues in the European and American studies has been provided. Thus, the general issues and topics evolved can be summarize as follows: the necessity of improving the level of the foreign languages studies, lecturing in English (for a series of subjects) and implementing the multidisciplinary studies.

A collection of studies “Azerbaijan and Ukraine: at the Crossroads of Culture and History” (ed. by a.p. Oleh Kupchik and Lybov Shpakowsky, PhD; printed at Nizhyn, 2017, 235 p.) was unveiled within the framework of the scientific and methodic seminar “Multidisciplinary Endeavour Study and Research Issues: European and American Studies” on the 17th of May 2017.

In his speech, Oleh Kupchik, one of the editors, explained that the collection has become a result of an international scientific conference which has had place on the History Department in the Taras Shevchenko National University of Kyiv on the 5th of June, 2015. This event has been initiated by Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Azerbaijan in Ukraine in 2010 – 2015, Mr. Eynullah Matadly. The Abbasqulu ağa Bakıxanov Institute of History of the national Academy of Science of Azerbaijan has contributed to the conference. The event has been financed by the Embassy of the Republic of Azerbaijan in Ukraine.

Oleh Kupchik as well said that the collection comprised the series of articles written by the Ukrainian and Azerbaijani scholars, touching upon the investigation of the Azerbaijani history, the political, cultural, social, economic and mental Ukrainian-Azerbaijani relations from ancient times till today.

In her speech, Lybov Shpakowsky, PhD emphasized that it was not by chance that the presentation event has taken place within the scope of the European studies. She admitted that Azerbaijan had always held itself out as a European country. Thus it is clear-cut that it was Azerbaijan who hosted the Eurovision Song Contest in 2012 and the European Games pan-European International Sports Competition in 2015.

The representatives of the Azerbaijani expat community have as well delivered their speeches. Inter se, PhD (history), associate professor of the National University of Kyiv-Mohyla Academy Fergad Turanly, whose article has been published in the collection. The scholar is strongly convinced that developing the academic and educative relations between shall serve the basis for the fruitful political collaboration between Azerbaijan and Ukraine.

In his turn, Ali Damirov, another representative of the Azerbaijani expat community, member of the Ukrainian National Journalist Union reported that the abovementioned collection hasn't been the first to be completed by a.p. Oleh Kupchik. Among the tractates edited by the latter, one can mention a series of books about the Azerbaijani students in Ukraine in early XXth century and an issue about the Ukrainian-Azerbaijani diplomatic relations. Ali Damirov as well emphasized that

both Ukraine and Azerbaijan had a number of common political problems, in particular the infringement of territorial integrity and sovereignty, as well as the occupied territory issues. To this end, the journalist supposed that the joint formulation of the decision procedure for resolving the challenging problems of Ukraine and Azerbaijan consisting in regaining territorial integrity.

In the end of the event Oleh Kupchik brought into the focus the aspects of Ukrainian and Azerbaijani history warrant further investigation. The latter might be examined within the framework of the conference dedicated to the 100th anniversary of the Republic of Azerbaijan's independence. The event is planned to be held in 2018.